

Cymun Bendigaid ar Gân
Pedwerydd Sul y Grawys
Sul y Mamau | Lætare
19 Mawrth 2023 am 9.15am

Cadeirlan
Deiniol Sant
ym Mangor

Saint Deiniol's
Cathedral
in Bangor

Croeso i Gadeirlan Deiniol Sant ym Mangor.

Rydych chi'n sefyll rwan
lle safodd Deiniol bron i
fileniwm a hanner yn ôl.

Yma, yn y flwyddyn
525, bu iddo gynnwll o'i
gwmpas gymuned lawn
ffydd, gobraith a chariad,
gan godi o'i chwmpas
ffens gyll—y **bangor**
gwreiddiol—iddi'n gysgod
ac yn noddfa.

Ein gweddi yw y cewch
chwithau, hefyd, eich
cofleidio yma gan yr un
ffydd, gobraith a chariad
a gyhoeddir gennym
heddiw ac sy'n ein
cyfareddu o hyd.

Yn Cymun hwn...

Yn y Cymun hwn byddwn yn cwrdd â
Christ mewn bara a gwin, ei Gorff a'i
Waed ef gyda ni.

1 Wrth inni ymgynnull, byddwn
yn paratoi ein hunain i gwrdd â
Christ trwy gyffesu ein pechodau
— y ffyrdd yr ydym wedi galaru Duw
yn ein bywydau — ac yn derbyn
gollyngdod, sef sicrwydd o faddeuant
Duw.

2 Yna rydyn ni'n gwranddo ar
ddarlenniadau o'r Beibl, gan
ganfod yno arweiniad, her,
cysur a newydd da gan Dduw.
Ymatebwn trwy gyhoeddi ein ffydd
yn y Drindod Sanctaidd a chynnig i
Dduw ein gweddi dros bawb mewn
angen.

3 Yn galon i'n haddoliad heddiw,
byddwn yn cymryd bara a gwin,
byddwn yn gofyn am fendith
gweddnewidiol Duw arnynt, yn torri'r
bara, ac — fel aelodau o Gorff toredig,
trwsiedig Crist — byddwn yn Cymuno.

4 Daw ein haddoliad i ben wrth
inni dderbyn bendith Duw, yn
gynhaliaeth inni wrth ymadael.

Waeth pa mor bell yn ôl y
gwnaethoch hynny ddiwethaf, mae
croeso i chi Gymuno yma heddiw. Os
hoffech chi Gymuno am y tro cyntaf,
neu gael eich Bedyddio, siaradwch ag
aelod o dîm yr Gadeirlan.

Ceir ffydd, gobraith a chariad yma i
bawb.

Addoli gyda ni heddiw

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys popeth a ddywedir ac a genir yn ystod ein haddoliad heddiw. Fe'ch gwahoddir i fynd â'r llyfryn adref gyda chi, i fyfyrion yn eich amser eich hun ar y geiriau sanctaidd sydd ynddo. Fodd bynnag, nid darllen neu arsylwi ydi addoli – ond gweithgaredd, a ninnau'n cymryd rhan, ochr yn ochr â'r rhai sy'n cynnull gyda ni ac, y tu hwnt i hynny, ochr yn ochr â llur nef i gyd. Dyrchefwch, felly, eich llygaid; sylwch ar liw, golau, sain, symudiad a harddwch; codwch eich llais; cyfranogwch yn yr hyn a fydd yn eich gweddnewid, o roi iddo'r cyfle.

Yn ystod ein haddoliad, rydyn ni'n dweud ac yn canu gyda'n gilydd y testun **mewn teip trwm**. Darperir cyfieithiadau o ieithoedd tramor. Mae croeso ichi wneud arwydd o'r Groes pan fydd y geiriau wedi'u marcio ag ✕. Cynigir cyfarwyddiadau eraill (rhuddellau) **mewn teip gwyrdd**; os ydych chi'n ei chael hi'n fwy cyfforddus, eisteddwch yn hytrach na sefyll neu benlinio.

Hygyrchedd

Mae doler glyw ar waith – gosodwch gymhorthion clyw i'r lleoliad T.

Mae copïau print bras o'r llyfryn hwn ar gael gan y stiwardiaid.

Os oes angen waffer heb glwten arnoch (yn cydymffurfio â'r gofyniad canonaidd am 20 rhan o glwten fesul miliwn), rhowch wybod i stiward.

Mae tai bach ym mhen dwyreiniol y Gadeirlan, trwy'r drws i'r chwith o'r sgrin y Cwîr.

Os bydd angen i ni adael y Gadeirlan mewn argyfwng, arhoswch ar eich heistedd a dilynwch gyfarwyddiadau'r stiwardiaid.

Plant a theuluoedd ifanc

Ceir gweithgareddau a chrefftau yn ystod y Cymun Bendigaid ar Gân bob dydd Sul yng Nghapel Mair, ar gyfer unrhyw blant hyd at 11 oed. Mae'r crefftau a'r gweithgareddau yn amrywiol, gydag o leiaf un yn ymwneud â themau'r Cymun ei hun. Caiff y gofod hwn yn cael ei staffio gan oedolion cyfrifol, a bydd plant dros 5 oed yn gallu mynd a dod. Bydd plant yn parhau i fod yn gyfrifoldeb eu rhieni neu eu gwarcheidwaid bob amser. Yn y lle cyntaf, dylai plant sy'n 4 oed ac iau fod yng nghwmni rhiant neu warcheidwad oni bai bod trefniant ymlaen llaw gyda'r rhai ar ddyletswydd wedi'i wneud.

O'r Ddarllenfa a Buchedd Bangor

Pob wythnos, anfonir ebost **O'r Ddarllenfa** at danysgrifwyr gyda hysbysiadau ynghyd â delweddau wythnosol o fywyd y Gadeirlan a'r Ardal Weinidogaeth. Os nad ydych chi eisoes yn danysgrifiwr, dilynwch y cod QR, neu ewch i **cadeirlan.eglwysyngnghymru.org.uk/Darllenfa/**

Buchedd Bangor yw ein cylchgrawn rheolaidd, sy'n cynnig cymysgedd o ddefnydd ysbrydol a gwybodaeth ymarferol am ein bywyd ar y cyd. Mynnwch gopi heddiw, neu ddilynwch y cod QR i ddarllen arlein.

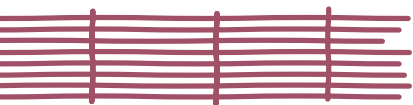
Buchedd Bangor

O'r Ddarllenfa From the Lectern

Trefn y gwasanaeth

Wedi'r hysbysiadau, codwn ar ein traed ar ganiad y gloch

Cynnull

Emyn

Diolchwn oll i Dduw
â'n lleisiau a'n calonnau,
llawenydd yr holl fyd,
a Thad y trugareddau;
ei fendith ar ein taith,
ei nawdd, a'i ofal maith,
o'n mebydd hyd yn awr,
yw ffrwyth ei gariad mawr.

Boed ef yn agos byth
a beunydd i'n bendithio;
calonnau llawen gawn
a'i heddwch i'n cysuro;

**rhagflaened ni â'i ras
i ochel pechod cas,
a'n harwain yn ei law
yn iach i'r byd a ddaw.**

**I Dduw, y Tad, y Mab,
a'r Ysbryd Glân, diolchwn;
efe yw'r unig Dduw,
ac ef yn awr addolwn;
yn Un tragwyddol Dduw,
lôr nef a daear yw,
fel hyn yr oedd, y mae,
a byth fydd yn parhau.**

Geiriau

Martin Rinkart (1586-1649)

Cyfieithiad

John Timothy Lewis (1845-1923)

Cerddoriaeth | "Nun Danket"

Johann Crüger (1598-1662)

Parhawn ar ein traed tan diwedd y Weddi Gasgl

Cyfarchiad

✠ Yn enw'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.
Amen.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.
A'th gadw di yng nghariad Crist.

"Bydded llwyddiant i'r rhai sy'n dy garu, bydded heddwch o fewn dy furiau, a diogelwch o fewn dy geirydd."

Cyffes

Gan gynnull i ddathlu'r Cymun Bendigaid er gogoniant i Dduw,
ymbaratown gan gyffesu ein pechodau,

Rhag ein camweddau a phob drygioni,
rhag oferedd a chenfigen,
rhag casineb a malais.

Dad nefol, gwared ni.

Rhag gafael chwant a chynildeb celwydd,
rhag calon galed,
rhag bopeth a'n estrona.

Dad nefol, gwared ni.

Yn ein amharodrwydd i gydnabod ein gwerth,
yn nhrefyddio ein calonnau â llafn dy gariad.

Dad nefol, gwared ni.

Yn nyddiau ein tristwch,
yn oriau ein poen,
yn awr ein marw.

Dad nefol, gwared ni.

Trwy dy Ddioddefaint a'th farw ar y Groes,
trwy dy gladdedigaeth a'th orffwys yn y bedd,
trwy dy Atgyfodiad gogoneddus.

Dad nefol, gwared ni.

Trwy lwybrau dy ddoethineb,
trwy wir edifeirwch,
trwy Gorff Crist.

Dad nefol, gwared ni.

Dad nefol,

**yr ydym wedi pechu ar feddwl, gair a gweithred,
a heb wneud yr hyn a ddylem.**

**Mae'n wir ddrwg gennym,
ac yr ydym o ddifrif yn edifarhau.**

**Er mwyn dy Fab Iesu Grist a fu farw drosom,
maddeua inni'r cwbl a aeth heibio**

**ac arwain ni yn ei ffordd ef
i gerdded fel plant y goleuni.**

Amen.

Yr hollalluog Dduw a drugarhao wrthyich,
✠ maddau ichwi a'ch rhyddhau o bechod,
a'ch cadw yn y bywyd tragwyddol.

Amen.

Parhawn ar ein traed

Kyrie eleison

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Cyfieithiad

Arglwydd trugarha. Crist trugarha. Arglwydd trugarha.

Cerddoriaeth

Offeren Glyn Rhosyn, Meirion Wynn Jones

Parhawn ar ein traed

Gweddi Gasgl

Gweddiwn.

Dad nefol, edrych ar dy deulu yr Eglwys, fel y gallwn ni, o'n hadfywio a'n nerthu trwy dy ras, ddyfalbarhau yn ffordd yr iachawdwriaeth, a chael ynot ti ein llawenydd a'n tangnefedd; trwyddo ef sydd Iesu Grist ein Gwardwr.

Amen.

Eisteddwn

Gair

Darlleniad

Darlleniad o'r Datguddiad i Sant Ioan y Difinydd.

Wele: Daeth un o'r saith angel oedd â'r saith ffiol ganddynt yn llawn o'r saith bla diwethaf, a siaradodd â mi. "Tyrd," meddai, "dangosaf iti briod yr Oen." Ac aeth â mi ymaith yn yr Ysbryd i fynydd mawr ac uchel, a dangosodd imi'r ddinas sanctaidd, Caersalem, yn disgyn o'r nef oddi wrth Dduw, a gogoniant Duw ganddi. Yr oedd ei llewyrch fel llewyrch gem dra gwerthfawr, fel maen iasbis, yn disgleirio fel grisial. Yr oedd iddi fur mawr ac uchel a deuddeg porth, ac wrth y pyrth ddeuddeg angel, ac enwau deuddeg llwyth plant Israel yn ysgrifenedig ar y pyrth. Yr oedd tri phorth o du'r dwyrain, tri o du'r gogledd, tri o du'r de, a thri o du'r gorllewin. I fur y ddinas yr oedd deuddeg carreg sylfaen, ac arnynt enwau deuddeg apostol yr Oen.

Clywch air bywyd í'n byd.

Diolch a fo i Dduw.

Datguddiad 21:9-14

Salmyddiaeth

Y "Awn, awn, i dŷ ein Duw yn dyrfa lawn;"
pan glywaf hyn rwy'n llawen iawn.

R "Awn, awn, i dŷ ein Duw yn dyrfa lawn;"
pan glywaf hyn rwy'n llawen iawn.

Yr oeddwn yn llawen pan ddywedasant wrthyf, "Gadewch inni fynd i dŷ Duw."

Y mae ein traed bellach yn sefyll o fewn dy byrth, O Gaersalem.

**R̥ “Awn, awn, i dŷ ein Duw yn dyrfa lawn;”
pan glywaf hyn rwy’n llawen iawn.**

Adeiladwyd Caersalem yn ddinas lle’r unir y bobl â’i gilydd.

Yno yr esgyn y llwythau, llwythau Duw, fel y gorchmynnwyd i Israel, i roi diolch i enw’r Sanctaidd Un.

**R̥ “Awn, awn, i dŷ ein Duw yn dyrfa lawn;”
pan glywaf hyn rwy’n llawen iawn.**

Yno y gosodwyd gorseddffeinciau barn, gorseddffeinciau tŷ Dafydd.

**R̥ “Awn, awn, i dŷ ein Duw yn dyrfa lawn;”
pan glywaf hyn rwy’n llawen iawn.**

Gweddïwch am heddwch i Gaersalem, “Bydded llwyddiant i’r rhai sy’n dy garu,

Bydded heddwch o fewn dy furiau, a diogelwch o fewn dy geyrydd.”

**R̥ “Awn, awn, i dŷ ein Duw yn dyrfa lawn;”
pan glywaf hyn rwy’n llawen iawn.**

Er mwyn fy nghydnabod a’m cyfeillion, dywedaf, “Bydded heddwch i ti.”

Er mwyn tŷ yr Sanctaidd Un ein Duw, ceisiaf ddaioni i ti.

**R̥ “Awn, awn, i dŷ ein Duw yn dyrfa lawn;”
pan glywaf hyn rwy’n llawen iawn.**

Salm 122

Cerddoriaeth y salm-dôn

Tôn IV, chweched terfyniad

Cerddoriaeth yr ymateb

Antonio Vivaldi (1678-1741)

Cerdd

Y wledd nefol

Cerdd Wyddeleg o'r ddegfed ganrif; cyfieithiad Cynthia Davies, ar ôl y Saesneg gan Eugene O'Curry

Mae Cynthia Davies, cyfieithydd y gerdd, yn byw yn Sir Aberteifi erbyn hyn, ar ôl byw yn Esgobaeth Bangor pan oedd ei diweddar ŵr yn archddiacon ac yn esgob yno. Roedd yn athrawes Gymraeg ac mae'n gyfieithydd toreithiog o farddoniaeth a rhyddiaith.

Y cyntaf i gyfieithu'r gerdd o'r Wyddeleg oedd Eugene O'Curry (neu Eoghan Ó Comhraí, 1794-1862). Daeth O'Curry, a gafodd ei eni a'i addysgu ar fferm y teulu yn Contae ân Chlair, yn ysgolor mewn hanes Iwerddon ac yn un o ieithyddion y Wyddeleg gorau'r bedwaredd ganrif ar bymtheg. Pan sefydlwyd Prifysgol Gatholig Iwerddon (Coleg Prifysgol Dulyn erbyn hyn) ym 1854, cafodd ei benodi'n athro hanes ac archaeoleg Iwerddon.

Byddai'n dda gennyf gael gwŷr nef
yn fy nhŷ fy hun:
byddai'n dda gennyf gael cerwynau o amynedd
at eu galw.

Byddai'n dda gennyf y tair Mair
mawr eu clod,
byddai'n dda gennyf gael
tylwyth y nef o bob tu.

Byddai'n dda gennyf fod budd
am byth yn eu cyfeddach,
byddai'n dda gennyf i lesu
fod o hyd yn eu mysg.

Byddai'n dda gennyf lyn mawr o gwrw
ar gyfer Brenin y brenhinoedd,
byddai'n dda gennyf fod tylwyth y nef
i'w yfed yn oes oesoedd.

Jim Cotter (gol.), **Gwedi'r Pererin**
(Cyhoeddiadau Cairns, 2003)
Hawlfraint | Copyright Cynthia Davies

Codwn ar ein traed, gan droi i wynebu Llyfr yr Efyngylau yng Nghorff yr Eglwys

Dyma Efengyl ein Gwardwr.

Moliant i ti, O Grist.

Ioan 6:1-15

Eisteddwn ar gychwyn y bregeth

Pregeth yn y gyfres “Duw newydd digyfnewid”

“Rwy’n fwyfwy argyhoeddedig mai’r ffordd orau o ddiwinydda yw barddoni,” meddai’r diwinydd a’r hanesydd, Diana Butler Bass, yn ddiweddar. Mae hi’n ein cyfeirio at yr her o sôn am y Duw anweledig mewn ffyrdd sy’n anrhydeddu dirgeledd Duw, a thuag at y gwirionedd mai mewn barddoniaeth y mae beirdd, emynwyr, pregethwyr a holl bobl Dduw yn aml wedi dod agosaf at ganfod mewn geiriau’r harddwch, y gwirionedd a’r cariad y mae’r enaid yn ei gaffael yn Nuw. Wrth i ni gamu tuag’r Wythnos Fawr a llawenydd dwfn y Pasg, bydd cerdd i gyd-fynd â’n darlleniadau Beiblaidd pob Sul, a bydd ein pregethau’n ein dwyn i ddirgeledd y farddoniaeth, er mwyn ein dwyn hefyd i goflaid dirgeledd Duw. Canys, fel y dywed yr offeiriad a’r llenor, Mark Oakley, “Y mae Duw yn y byd hwn fel y mae barddoniaeth yn y gerdd.”

Yr Esgob Cynorthwyol

Ar derfyn y bregeth, codwn ar ein traed

Credo

Ar y cyd, gadewch inni gadarnhau ein ffydd.

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn Nuw Dad,
a greodd bopeth sydd.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Fab Iesu Grist,
a brynodd ddynolryw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Ysbryd Glân,
sy'n rhoi bywyd i bobl Dduw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn un Duw,
✠ Dad, Mab ac Ysbryd Glân.
Amen.**

Ymbiliau

Gyda'n holl galon a'n holl feddwl gweddiwn ar Dduw.

Eisteddwn neu benliniwn

Defnyddiwn yr ymatebion

✠ O Dduw, yn dy drugaredd,

✠ **Gwrando ein gweddi.**

✠ Gorffwys tragwyddol dyro iddynt, O Dduw.

✠ **A llewyrched goleuni gwastadol arnynt.**

✠ ✠ Gorffwysed hwy mewn tangnefedd.

✠ **A chyfodi mewn gogoniant.**

✠ Dad trugarog,

✠ **Derbyn y gweddiâu hyn**

er mwyn dy Fab, ein Gwaredwr Iesu Grist.

Amen.

Codwn ar ein traed, a gwneir Casgliad yn ystod yr emyn

Cymun

Emyn

Glynwn gyda'r Iesu,
cyfaill dynol-ryw;
unwn oll i'w garu,
gan mor annwyl yw;
ffyddlon yw i'n cofio
â'i ddaioni drud:
glynwn ninnau wrtho,
cyfaill gorau'r byd.

Glynwn gyda'r Iesu,
mae i ni yn frawd;
daeth yn un o'n teulu,
bu fel ni yn dlawd;
atom i'n cysuro
daeth i lawr o'r nef;
mae'n ein cofio eto,
cofiwn ninnau ef.

**Glynwn gyda'r Iesu,
ef yw'n Ceidwad ni;
er ein llwyr waredu
aeth i Galfari;
do, bu farw yno
ar y greulon Groes:
glynwn ninnau wrtho
drwy holl ddyddiau'n hoes.**

Geiriau
Ben Davies (1864-1937)
Cerddoriaeth | "Evelyns"
William Henry Monk (1823-1889)

Parhawn ar ein traed tan y rhannwn y Tangnefedd

Offwm

Deuwn i'r fangre hon â'r bara sy'n gynhaliaeth.

Fe ddaw inni'n fara'r bywyd.

Deuwn i'r fangre hon â'r gwin sy'n mwyneiddio.

Fe ddaw inni'n waed einioes y byd.

Gweddi Ewcharistaidd

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Dyrchefwch eich calonnau.

Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.

lawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

lawn yn wir, ein dyletswydd a'n llawenydd bob amser ac ym mhob lle, yw diolch i ti, Dad Sanctaidd, hollalluog a bythfywiol Dduw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

A brofwyd ym mhob peth, ond na phecodd. Trwy ei ras medrwn drechu pob drygioni a byw mwyach nid i ni ein hunain ond i'r un a fu farw trosom ac a atgyfodwyd.

Felly, gyda llu'r angylion a holl gwmpeini'r nef, cyhoeddwn ogoniant dy enw ac ymuno â hwy yn eu hemyn diderfyn o fawl:

Sanctaidd, sanctaidd, sanctaidd Arglwydd, Duw gallu a nerth, nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant. Hosanna yn y goruchaf.

✠ Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn enw'r Arglwydd. Hosanna yn y goruchaf.

Cerddoriaeth

Offeren Glyn Rhosyn, Meirion Wynn Jones

Parhawn ar ein traed

Pob moliant a diolch i ti, y gwir a'r bywiol Dduw, Crëwr pob peth, Rhoddwr bywyd. Lluniaist ni ar dy ddelw dy hun, ond yr ydym ni wedi difwyno'r ddelw honno a syrthio'n brin o'th ogoniant. Rhoddwn ddiolch i ti am anfon dy Fab i rannu ein bywyd ni; fe'i hildiaist i farwolaeth fel y câi'r byd ei achub, a'i atgyfodi oddi wrth y meirw fel y bo i ni fyw ynddo ef, ac yntau ynom ninnau.

Sancteiddia â'th Ysbryd y bara hwn a'r gwin hwn, dy roddion inni, fel y bônt i ni yn gorff a gwaed ein Hiachawdwr, Iesu Grist.

Y nos y bradychwyd ef, cymerodd fara ac, wedi rhoi diolch, fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud, Cymerwch, bwytechw; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch: gwnewch hyn er cof amdanaf. ✠

Yr un modd ar ôl swper cymerodd y cwpan, ac, wedi rhoi diolch, fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud, Yfwch o hwn bawb, oherwydd hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd a dywelltir drosoch a thros lawer er maddeuant pechodau: gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef er cof amdanaf. ✠

Gadewch inni gyhoeddi dirgeledd y ffydd:

Bu farw Crist.

Atgyfododd Crist.

Daw Crist mewn gogoniant.

Fel y gorchmynnodd ef inni, O Dad, yr ydym yn cofio Iesu Grist, dy Fab. Gan gyhoeddi ei farwolaeth fuddugoliaethus, a chan ymlawenhau yn ei atgyfodiad, a disgwyl iddo ddod mewn gogoniant, deunw â'r bara hwn a'r cwpan hwn i ti. Derbyn ein haberth o ddiolch a moliant.

Adfer ac adfywia dy holl bobl, adnewyddda ni a phawb y gweddiwn trostynt â'th ras a'th ✠ fendith nefol a derbyn ni yn y diwedd gyda'th holl saint i'r llawenydd diderfyn hwnnw a addawyd inni gan dy Fab, ein Harglwydd Iesu Grist.

Trwyddo ef, gydag ef, ynddo ef, yn undod yr Ysbryd Glân, eiddot ti, Dad hollalluog, yw pob anrhydedd a gogoniant, yn oes oesoedd.

✠ **Amen.**

Parhawn ar ein traed

Gweddi'r Arglwydd

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn yn hyderus:

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, sancteiddier dy enw, deled dy deyrnas, gwneler dy ewyllys; megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd. Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol a maddau i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwared ni rhag drwg. Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant, yn oes oesoedd. **Amen.**

Tangnefedd

Dy gorff drylliedig, llwch ein llwch a chnawd ein cnawd, dan glwyfau dy gariad tangnefeddus, ddaw'n gyflawn inni mewn tangnefedd.

Tangnefedd y Bythol Dduw a fo gyda chwi bob amser.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd; yna penliniwn neu eisteddwn

Torri

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: dyro inni dangnefedd.

Cerddoriaeth

Offeren Glyn Rhosyn, Meirion Wynn Jones

Cymuno

✠ Iesu yw Oen Duw sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd.
Gwyn eu byd y rhai a elwir i'w swper.

**Waredwr, nid wyf yn deilwng i'th dderbyn,
ond dywed y gair a chaf fy iacháu.**

Deuwn i Gymuno, gan ddilyn cyfarwyddyd y Stiwardiaid, o'r Afrlladen Sagrafennol
ac, os y dymunwn, o'r Gwerthfawr Waed

Motét

*O beata Trinitas:
the earth, the rainfall and the grass.
bless this land through which we pass,
O beata Trinitas.*

Drindod Sanctaidd ddiwahân:
gair a llais a cherdd ein cân,
dyro'th ras drwy'n henaith lân,
Drindod Sanctaidd ddiwahân.

*Holy blessed Trinity:
the well, the river and the sea,
guide us to the mystery,
holy blessed Trinity.*

Geiriau

Grahame Davies

Cerddoriaeth

Paul Meador

Ar ôl i bawb Gymuno, safwn i ganu'r emyn

Emyn

Ith Eglwys, Arglwydd, rho fwynhau
y tywalltiadau nefol,
a grasol wyrthiau'r Ysbryd Glân
yn creu yr anian dduwiol.

Nid dawn na dysg ond dwyfol nerth
wna brydferth waith ar ddynion;
y galon newydd, eiddot ti
ei rhoddi, Ysbryd tirion.

Ti elli bob rhyw ddrwg ddileu
a'n creu i gyd o'r newydd;
yn helaeth rho yn awr i'n plith
dy fendith, Dduw'r achubydd.

Caed lluoedd eu haileni 'nghyd
i fywyd glân yr Iesu,
ac ar ei ddelw, teulu'r ffydd
fo beunydd yn cynyddu.

Geiriau

Elfed (Howell Elvet Lewis; 1860-1953)

Cerddoriaeth | "Mary"

John Ambrose Lloyd (1815-1874)

Parhawn ar ein traed

Bendithion Lætare

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Daw'n cymorth yn Enw Duw.

Creawdwr nef a daear.

Dad nefol, edmygodd dy Fab Iesu Grist flodau'r maes a'n dysgu
i'w hefelychu trwy ymddiried yn dy gariad. ✝ Bendithia'r blodau
hyn. Derbyn hwy'n bersawr melys, a llanw galonnau'r rhai sy'n
eu derbyn â'th gariad diderfyn. Caniatâ hyn er mwyn yr un Iesu
Grist ein Gwardwr.

Amen.

Daw'n cymorth yn Enw Duw.

Creawdwr nef a daear.

Dad nefol, dy Fab Iesu Grist a gymerodd dorthau haidd a physgod, gan borthi'r tyrfaoedd, cymaint ag a fynnent.

✠ Bendithia'r gacen chwiog hon, fel y byddo'n arwydd i ni o'r cariad a'r gofal a gawsom gan ein mamau daearol, trwyddynt y rhoddaist i ni fywyd; o gariad a gofal Sacramentau'r Eglwys trwy ba rai y cawn ein haileni a'n meithrin yng Nghrist; a'r cariad a'r gofal a gawn yn fythol y Fendigaid Fair, sy'n gweddio drosom â chariad mynwesol. Caniatâ hyn er mwyn yr un Iesu Grist ein Gwardwr.

Amen.

Ymadael

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Daw'n cymorth yn Enw Duw.

Creawdwr nef a daear.

Bendigedig fyddo Enw Duw.

Yn awr ac am byth.

Rhodded Crist ras i ni gynyddu mewn sancteiddrwydd, ymwadu â ni ein hunain, a chodi ein croes a'i ddilyn ef; a bendith Duw hollalluog, y Tad, ✠ y Mab, a'r Ysbryd Glân, a fo yn ein plith ac a drigo gyda ni yn wastad.

Amen.

Awn ymaith mewn tangnefedd.

Yn Enw Crist. Amen.

Parhawn ar ein traed hyd nes i'r gweinidogion ymadael; yna eisteddwn neu ymadael

Offrymddarn ar yr organ

Benedictus, Max Reger (1873-1916)

Cerddi ein cyfres bregethu

Wrth i ni gamu tuag'r Wythnos Fawr a llawenydd dwfn y Pasg, mae cerdd i gyd-fynd â'n darlenniadau Beiblaidd pob Sul.

Beth am fynd â'r llyfryn hwn adref gyda chi, ac ailymweld â'r gerdd yn ystod yr wythnos. Darllenwch hi yn dawel, neu ar lafar, efallai fwy nag unwaith.

Cwestiynau ar ôl darllen cerdd

1 Beth a'ch trawodd gyntaf pan oeddech chi'n darllen y gerdd? Beth oedd yn neidio allan atoch chi?

2 Beth wnaethoch chi weld, blasu, clywed, ogleuo a chyffwrdd?

3 Pa ran o'r gerdd oedd yn ennyn eich diddordeb neu a oedd yn ddyrys i chi?

4 Pa emosiynau ydych chi'n eu gweld yn y gerdd?

5 Sut mae'r gerdd yn gwneud i chi deimlo? Beth yn y gerdd a ddaeth â chysur i chi? Beth yn y gerdd a'ch heriodd?

6 A oedd y gerdd yn eich cysylltu â rhywbeth o bwys? Beth yw'r neges yn y gerdd i chi?

Hysbys

“Celebration” Sul y Pasg

Braf oedd croesawu cydweithwyr o BBC Radio Wales i'r Gadeirlan yr wythnos ddiwethaf, i recordio'r Côr, a fydd yn canu fel rhan o raglen “Celebration” Dydd y Pasg ar Radio Wales, dan arweiniad Archesgob Cymru. Gwrandewch am 7.30am ar Ddydd y Pasg – cyn dod draw i'r Gadeirlan!

Sul y Mamau

Mae'n dathliad o Sul y Mamau yn cynnig ychydig o hoe o ddefodau mwy difrifddwys y Grawys. Bydd blodau i'w rhannu, a chacen chwiog i'w bwyta.

Er y bydd hi'n rhan o ddefodau'r Wythnos Fawr yn y Gadeirlan, mae'r Sul hwn hefyd yn gyfle i ni fel Cadeirlan ddweud ffarwél, dros baned a chacen, wrth ein Hesogb Cynorthwyol, cyn iddi ymadael i fod yn Esgob Llandaf. Rhoddir rhodd o hydrangea, jasmin a llwyn gwins Japaneaidd i'r Esgob Cynorthwyol i'w plannu yng ngardd Llys Esgob ar Lawnt y Gadeirlan yn Llandaf.

Cinio Dewch i Rannu

Cynhelir ein Cinio Dewch a Rhannu nesaf am 12.15pm, yn dilyn y Choral Holy Eucharist, ar Sul y Dioddefaint 26 Mawrth. Mae'n Cinio Dewch i Rannu yn gyfle am sgwrs, difyrrwch, croeso a charedigrwydd. Gwahoddir pawb; ac os hoffech awgrymiadau am fwyd i'w ddwyn, siaradwch â Canon Jane Coutts.

Gwneir casgliad yn ystod y Cinio Dewch a Rhannu ar gyfer Apêl Daeargryn Twrci-Syria y DEC, a'i waith bryd i gynnig lloches ac i gyfrannu at yr adfer yn y gwledydd hynny ar ôl y dinistr diweddar.

Clas

Clas yw teitl ein fforwm Zoom. Mae'n cyfarfod nesaf ddydd Llun 20 Mawrth ar yr amser diwygiedig o 10.00am. Y sesiwn hwn fydd ein rhagolwg blynyddol tuag at yr Wythnos Fawr, pan fydd yr Is-Ddeon mewn sgwrs ag aelodau o dîm y Gadeirlan, yn edrych ymlaen ar y defodau o Sul y Blodau hyd Sul y Pasg – rhagflas o litwrgi, cerddoriaeth a defosiwn gweddnewidiol. Ymunwch â ni os gallwch chi. Mae recordiadau o **Clas** hefyd ar gael ar sianel YouTube y Gadeirlan.

ID cyfarfod Zoom yw **857 3402 4520** a'r cod pas yw **606397**, a bydd yr ystafell Zoom ar agor o 6.15pm.

Datganiadau Paned

Pob dydd Iau

11.15am am 45 munud

Paned a chacen o 10.45am

23 Mawrth | Adam Voelcker | Clarinét

Mae'r cerddor lleol ac aelod Cerddorfa Symffoni Prifysgol Bangor, Adam Voelcker, yn ein gwahodd i ymuno ag ef am ddatganiad o weithiau allweddol repertoire y clarinét.

30 Mawrth | Sebastian Wyss | Ffidil

Mae'r ffidler o Firmingham yn galw heibio'r Gadeirlan i'n diddanu ag gelfgarwch a'i fedr.

Johannes-Passion

Sul y Blodau

6.00pm

Am ragor o wybodaeth am y *Johannes-Passion* a gweddill arlwy'r Wythnos Fawr, gweler **Buchedd Bangor**.

Yr wythnos

Heddiw | Today

3.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Ymatebion | Responses, Reading; Evening Service in G Minor, Purcell; Remember not, Lord, our offences, Purcell; Mein junges Leben hat ein End, Sweelinck

Dydd Llun | Dygwyl Joseff Monday | Saint Joseph's Day

10.00am | Zoom Clas

12.30pm Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Mawrth | Tuesday

9.00pm Camau Bach

12.30pm Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Mercher | Wednesday

12.30pm Cymun | Eucharist

8.00pm Gwylnos | Vigil

Dydd Iau | Thursday

11.15am Datganiad | Recital

12.30pm Cymun | Eucharist

2.00pm | **Eglwys y Groes** Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Sadwrn | Dygwyl y Cyfarchiad Saturday | The Festival of the Annunciation

12.30pm Cymun | Eucharist

Dydd Sadwrn | Saturday

12.30pm Cymun | Eucharist

26 Mawrth | Sul y Gwreichion 26 March | Passion Sunday

8.15am Holy Eucharist

9.15am Cymun Bendigaid ar Gân

Offeren Fer, Palestrina; O Brynwr mawr y byd, Goss; Contemplation, How

11.00am Choral Holy Eucharist

Missa Brevis, Berkeley; Litani | A Litany, Walton; Rhagarweiniad yn C leiaf | Prelude in C minor, Mendelssohn

12.15pm Cinio Dewch a Rhannu | Bring & Share Lunch

3.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Ymatebion | Responses, Ebdon; Evening Service in B minor, Noble; Christus factus est, Bruckner; Elegie, Peeters

Ein gweddi

Ein cymuned Banc Bwyd y Gadeirlan

Ein hesgobaeth Ardal Weinidogaeth Bro Dwyfan

Yn glâf Joy Levine, offeiriad; John Watkin Jones; Giuseppina de Giovanni; Sacha Cook; Kathleen; Caitriona Carroll

A fu farw'n ddiweddar Frank Griswold, esgob; Anna Matthews, offeiriad; Victoria Gordon; Elliott Tipton; William Huw Hughes; Angela Warren

Gŵyl goffa Gwyndaf Booth (23)

Diogelu

Mae diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl yn hanfodol, ac rydym wedi ymrwymo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd Cadeirlan Deiniol Sant yn ddiogel. Os oes gennych unrhyw bryderon, codwch nhw ar unwaith gydag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cynaliadwyedd a chaniatâd

Rydym yn defnyddio papur sydd wedi ei ailgylchu 100% a'i gynhyrchu â charbon deuocsid isel.

Caiff cynifer o'n gwasanaethau'n eu ffrydio ar Facebook, ac mae'r recordiad ar gael wedi hynny ar dudalen Facebook y Gadeirlan. Efallai y bydd ffotograffydd swyddogol ar ddyletswydd. Mae eich presenoldeb yn gyfystyr â'ch caniatâd i gael eich cynnwys mewn unrhyw fflimio, tynnu lluniau, recordio sain neu ddarlluedu. Os nad ydych am i ffotograff ohonoch chi neu blentyn yn eich gofal gael ei ddefnyddio gan y Gadeirlan, siaradwch ag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cydnabyddiaethau

Atgynhyrchir deunydd yn y drefn hon o wasanaeth o dan CLL 280874. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnwys rhannau o'r **Drefn ar gyfer y Cymun Bendigaid 2004** hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru 2004 Mae'r llithoedd a'r salmyddiaeth Gymraeg yn seiliedig ar **The New Revised Standard Version of the Bible** ac **Y Beibl Cymraeg Newydd: Argraffiad Diwygiedig**. Daw cytgan y salmyddiaeth Gymraeg o Nicander, **Y Psallwyr** (1850) a'r salmyddiaeth Saesneg o **The Saint Helena Breviary** (2019).

Mae delwedd y clawr yn ystod tymor of Gesimáu a'r Grawys yn ffotograffau gan y ffotograffydd lleol ac un o gyfeillion y Gadeirlan, Dave Custance.

Cadeirlan ac Eglwys Archesgobol

Deiniol Sant ym Mangor

The Cathedral & Metropolitan Church of Saint Deiniol in Bangor

Esgob ac Archesgob Cymru
Y Parchediac Andrew T. G. John
Bishop & Archbishop of Wales
The Most Rev Andrew T. G. John

Is-Ddeon | Sub-Dean
Canon Siôn B. E. Rhys Evans
sionrhys-evans@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon dros Fywyd Cynulleidfaol
Canon for Congregational Life
Canon Tracy Jones
tracyjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cyfarwyddwr Cerdd | Director of Music
Joe Cooper
joecooper@eglwysyngnghymru.org.uk

Organydd | Organist
Martin Brown
martinbrown@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinidog Teulu | Family Minister
Naomi Wood
naomiwood@eglwysyngnghymru.org.uk

Clerc y Cabidwl | Chapter Clerk
Robert Jones
robertjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cwstos | Custos
Simon Taylor
simontaylor@eglwysyngnghymru.org.uk

Trysorydd | Treasurer
Kelly Edwards
kellyedwards@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinyddwr Liturgi | Liturgy Administrator
Sam Jones
samjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Rheolwr Prosiect Cadwraeth a Datblygu
Conservation & Development Project Manager
Simon Ogdon
simonogdon@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Secundus
Canon David Thomas Morris
davidmorris@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Emeritus | Canon Emeritus
Canon Angela Williams

Aelodau o Goleg Offeiriadol y Gadeirlan
Members of the Cathedral's College of Priests
Y Parchg Ddr | The Revd Dr John Prysor-Jones,
y Tra Pharchg Athro | the Very Revd Prof.
Gordon McPhate, y Parchg | the Revd Peter
Kaye

Darllenydd | Reader
Elma Taylor

Pensaer y Gadeirlan | Cathedral Architect
Simon Malam

Rhif elusen | Charity number 1158340

Cefnogaeth

Caiff y fangre sanctaidd hon llawn ffydd, gobaith a chariad, a phopeth sy'n digwydd yma, ei chynnal gan eich haelioni chi.

1 I roi rhodd ar-lein ar eich ffôn heddiw, sganwch y cod QR isod.

2 Defnyddiwch ein peiriant rhoi digyswilt yng nghefn Corff yr Eglwys i dapio cerdyn neu ffôn.

Trwy roi rhodd, byddwch yn ein helpu i barhau â'n gwaith hanfodol.

